

**Vademecum wójta,
burmistrza,
prezydenta miasta
+ wzory do pobrania**
Wydanie 2.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Mateusz Karciarz

Rozdział I. Status prawny burmistrza

1. Wprowadzenie

Wójt, burmistrz, prezydent miasta¹ jako monokratyczny organ wykonawczy gminy występuje od kadencji organów gminy wybranych w 2002 r. **W tym właśnie roku burmistrz, po raz pierwszy od reaktywowania samorządu terytorialnego w 1990 r., wybrany został w wyborach bezpośrednich.** Nastąpiło to wskutek wejścia w życie BezWybWójtU. Wcześniej organem wykonawczym gminy był wybierany przez radę gminy (a więc w drodze wyborów pośrednich) zarząd gminy, w skład którego wchodził wójt, burmistrz, prezydent miasta jako jego przewodniczący. Aktualnie prawa i obowiązki burmistrza w zakresie jego pozycji w gminie w odniesieniu do aspektów ustrojowych oraz organizacyjno-prawnych (te właśnie aspekty są przedmiotem niniejszego rozdziału) uregulowane zostały przez ustawodawcę głównie przepisami SamGminU oraz KodeksWyb.

Krótkiego komentarza wymaga również określenie, w jakich gminach organem wykonawczym jest wójt, w jakich burmistrz, a w jakich prezydent miasta. I tak, co do zasady wójt jest organem wykonawczym gminy wiejskiej oraz miejsko-wiejskiej, w której siedziba władz znajduje się poza granicami miasta położonego na terytorium tej gminy. Burmistrz jest organem wykonawczym gminy miejskiej, a więc gminy, w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na terytorium tej gminy (art. 26 ust. 3 SamGminU), natomiast w miastach powyżej 100 000 mieszkańców organem wykonawczym jest prezydent miasta. Dotyczy to również miast, w których do dnia wejścia w życie SamGminU prezydent miasta był organem wykonawczo-zarządzającym (art. 26 ust. 4 SamGminU).

¹ W dalszej części niniejszego rozdziału, ilekroć będzie mowa o burmistrzu, należy przez to rozumieć również wójta bądź prezydenta miasta.

2. Wybór burmistrza – tryb wyboru

W odniesieniu do problematyki wyboru burmistrza wyjść należy od przepisów Konstytucji RP, które regulują pewne kwestie w tym zakresie. O ile w stosunku do organów stanowiących każdej JST ustrojodawca w przepisie art. 169 ust. 2 Konstytucji RP ustanowił, że są one **powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym**, o tyle w odniesieniu do organów wykonawczych JST w ust. 3 art. 169 Konstytucji RP określono, że zasady i tryb wyborów oraz odwoływania organów wykonawczych tych jednostek określa ustawa. Tym samym to do samodzielnej decyzji ustawodawcy należy określenie sposobu wyłaniania organów wykonawczych w gminach, powiatach i województwach. Obecnie burmistrza wybierają mieszkańcy w wyborach bezpośrednich.

Ważne

Kadencja burmistrza rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia kadencji rady gminy lub – jak stanowi również w tym zakresie przepis art. 26 ust. 2 SamGminU – w dniu wyboru go przez radę gminy i upływa z dniem upływu kadencji rady gminy.

Ustawodawca postanowił zatem, aby – w zdecydowanej większości przypadków (z wyłączeniem sytuacji wyboru burmistrza przez radę, o czym szerzej w dalszej części niniejszego rozdziału) – **kadencja burmistrza biegnie równoległe do kadencji rady gminy**. W art. 26 ust. 2a SamGminU ustawodawca zdecydował, że burmistrzem nie może być osoba, która nie jest obywatelem polskim (dla porównania – radnym może być osoba będąca obywatelem polskim lub obywatelem UE niebędącym obywatelem polskim).

Ważne

Obywatelstwo polskie kandydata na burmistrza jest jedynym warunkiem uregulowanym bezpośrednio w przepisach SamGminU. Pozostałe wymogi stawiane osobom chcącym zostać burmistrzem ustawodawca zawarł w przepisach KodeksWyb.

I tak, w przepisie art. 11 § 1 pkt 6 KodeksWyb określono, że prawo wybieralności (nazywane również biernym prawem wyborczym) w wyborach burmistrza ma obywatel polski mający prawo wybierania w tych wyborach, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 25 lat, z tym że kandydat nie musi stale zamieszkiwać na obszarze gminy, w której kandyduje.

Ponadto kandydatem na burmistrza nie może być osoba:

- 1) pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 2) pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem TS, a także
- 3) ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

Kandydować w wyborach burmistrza nie może także osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, o czym stanowi przepis art. 11 § 2 KodeksWyb. Kandydatem na stanowisko burmistrza nie może być również osoba, wobec której wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności, na podstawie UjawDokIPNU.

Od kadencji organów gminy rozpoczynającej się w 2018 r. zastosowanie znajduje jeszcze jedno ograniczenie. Jak stanowi przepis art. 11 § 4 KodeksWyb, nie ma prawa wybieralności w wyborach wójta w danej gminie osoba, która została uprzednio dwukrotnie wybrana na wójta w tej gminie w wyborach wójta zarządzonych na podstawie art. 474 § 1 KodeksWyb. **Ograniczenie to tym samym w praktyce pierwsze zastosowanie znajdzie dopiero w 2029 r. podczas kolejnych wyborów samorządowych.**

Co przy tym równie istotne, kandydat na stanowisko burmistrza nie może kandydować na to stanowisko w innej gminie, lecz może kandydować w tej samej gminie na radnego (art. 472 KodeksWyb). W sytuacji jednak, gdy kandydat zostanie wybrany zarówno na stanowisko burmistrza, jak i radnego, to od jego decyzji zależeć będzie, jakie stanowisko obejmie. Nie można bowiem być zarówno burmistrzem, jak i radnym w danej gminie (ani też w dwóch różnych gminach, ale ten zakaz wynika już z samego braku możliwości kandydowania w dwóch różnych gminach).

Zgodnie z przepisem art. 473 § 1 KodeksWyb, za wybranego na burmistrza uważa się tego kandydata, który w głosowaniu otrzymał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. Jeżeli żaden z kandydatów nie otrzymał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, 14. dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się ponowne głosowanie (art. 473 § 2 KodeksWyb), co potocznie określane jest mianem tzw. drugiej tury wyborów. Zgodnie z § 3 przywołanego przepisu w ponownym głosowaniu wyboru dokonuje się spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę ważnie oddanych głosów. W przypadku gdy więcej niż dwóch kandydatów otrzyma liczbę głosów uprawniającą do udziału w ponownym głosowaniu (np. w przypadku otrzymania równej liczby głosów przez dwóch lub więcej kandydatów), o dopuszczeniu kandydata do wyborów w ponownym głosowaniu rozstrzyga większa liczba obwodów głosowania, w których jeden z kandydatów otrzymał większą liczbę głosów, a jeżeli liczba tych obwodów byłaby równa – rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez gminną komisję wyborczą. W losowaniu mają prawo uczestniczenia wszyscy kandydaci lub pełnomocnicy ich komitetów wyborczych. Jeżeli natomiast którykolwiek z dwóch kandydatów, o których mowa powyżej, wycofa zgodę na kandydowanie, utraci prawo wyborcze albo umrze, w ponownym głosowaniu bierze udział jeden kandydat (art. 473 § 4 KodeksWyb). Za wybranego w ponownym głosowaniu uważa się tego kandydata, który otrzymał większą liczbę ważnie oddanych głosów (art. 473 § 5 KodeksWyb). W § 7 analizowanego przepisu zdecydowano natomiast, że w przypadku, gdy obaj kandydaci w ponownym głosowaniu otrzymają tę samą liczbę głosów, za wybranego uważa się tego kandydata, który w większej liczbie obwodów głosowania otrzymał więcej głosów niż drugi kandydat. Jeżeli liczby obwodów, o których mowa w zdaniu poprzednim, byłyby równe, o wyborze burmistrza rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez gminną komisję wyborczą. W losowaniu mają prawo uczestniczenia obaj kandydaci lub pełnomocnicy wyborczy ich komitetów wyborczych.

Szczególnym przypadkiem jest natomiast sytuacja, w której do wyborów nie zostanie zgłoszony żaden kandydat bądź jedyny kandydat nie otrzymał wymaganej liczby głosów. Jak stanowi w tym zakresie przepis art. 482 § 1 KodeksWyb, jeżeli w podstawowym terminie nie zgłoszono żadnego kandydata lub zgłoszono tylko jednego kandydata, gminna komisja wyborcza niezwłocznie wzywa, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do

dokonania dodatkowych zgłoszeń. W takim przypadku termin zgłaszania kandydatów ulega przedłużeniu o 5 dni, licząc od dnia rozplakowania obwieszczeń. Dalsze przepisy KodeksWyb stanowią, że jeżeli pomimo to w dalszym ciągu nie zostanie zarejestrowany żaden kandydat, wyboru burmistrza dokonuje rada gminy bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady w głosowaniu tajnym. Jeżeli natomiast zostanie zarejestrowany tylko jeden kandydat, wybory burmistrza przeprowadza się, z tym że tego kandydata uważa się za wybranego, jeżeli w głosowaniu uzyskał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. **W przypadku niezyskania przez jedynego kandydata więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, wyboru burmistrza także dokonuje rada gminy bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady w głosowaniu tajnym. Wyboru burmistrza przez radę gminy dokonuje się według następujących zasad:**

- 1) prawo zgłoszenia kandydata na burmistrza przysługuje grupie radnych stanowiącej co najmniej 1/3 ustawowego składu rady;
- 2) zgłoszenie kandydata na burmistrza musi mieć formę pisemną;
- 3) radnemu przysługuje prawo poparcia w zgłoszeniu tylko jednego kandydata.

Jeżeli pomimo przeprowadzenia procedury wyboru burmistrza przez radę gminy nie zostanie dokonany wybór burmistrza w terminie dwóch miesięcy od dnia wyborów, Prezes RM wyznacza, na wniosek ministra właściwego ds. administracji publicznej, osobę pełniącą obowiązki burmistrza do końca kadencji.

3. Niepołączalność mandatu burmistrza (*incompatibilitas*)

Sprawowanie funkcji burmistrza związane jest również z wieloma ograniczeniami. Jednym z nich jest niepołączalność mandatu burmistrza z innymi mandatami, funkcjami i stanowiskami. Tego rodzaju zakazy określone są mianem *incompatibilitas* (łac. niepołączalność). W odniesieniu do burmistrza zakazy w tym zakresie ustawodawca uregulował głównie w przepisie art. 27 SamGminU. Zgodnie z jego treścią, funkcji wójta oraz jego zastępcy nie można łączyć z:

- 1) funkcją wójta lub jego zastępcy w innej gminie;
- 2) członkostwem w organach JST, w tym w gminie, w której jest wójtem lub zastępcą wójta;
- 3) zatrudnieniem w administracji rządowej;
- 4) mandatem posła lub senatora.

Wiele zakazów w odniesieniu do pełnienia funkcji burmistrza zawartych jest również w przepisach OgrDziałGospU. Z uwagi jednak na fakt, iż zakazy w niej zawarte mają charakter w głównej mierze antykorupcyjny, omówione zostały w odrębnym punkcie niniejszego rozdziału.

Z punktu widzenia **zakazów** określonych przez ustawodawcę w przepisie art. 27 SamGminU istotne jest również przywołanie **sankcji** za naruszenie tychże zakazów. Skutkiem naruszenia zakazu *incompatibilitas* jest **wygaśnięcie mandatu burmistrza** w trybie określonym przepisami KodeksWyb. Jak stanowi bowiem w tym zakresie prze-

pis art. 492 § 1 pkt 5 KodeksWyb, wygaśnięcie mandatu burmistrza następuje wskutek naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji burmistrza z wykonywaniem funkcji lub prowadzenia działalności gospodarczej, określonych w odrębnych przepisach. **Wygaśnięcie mandatu burmistrza w takim przypadku stwierdza komisarz wyborczy, w drodze postanowienia**, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu (art. 492 § 2a KodeksWyb). Ustawodawca umożliwił przy tym burmistrzowi możliwość zareagowania na sytuację, w której wskutek wyboru na stanowisko burmistrza narusza on zakaz „połączalności”. Jak stanowi w tym zakresie przepis art. 492 § 4 KodeksWyb, jeżeli burmistrz przed dniem wyboru wykonywał funkcję lub prowadził działalność gospodarczą, o których mowa w § 1 pkt 5 tego przepisu, obowiązany jest do zrzeczenia się funkcji lub zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania.

4. Kadencja burmistrza

Kadencja burmistrza, czyli okres pełnienia danej funkcji, od poprzedniej kadencji samorządowej (która rozpoczęła się w 2018 r.) została zmieniona pod względem jej długości poprzez wydłużenie z 4 lat do 5 lat.

Przedstawiając sprawę kadencji burmistrza, należy zwrócić uwagę na **dwa zagadnienia**. Otóż pięcioletnia długość tej kadencji odnosi się wyłącznie do burmistrzów wybranych w trybie zwykłym, tj. podczas cyklicznych wyborów samorządowych, w trakcie których wybierani są również radni do rady gminy. Natomiast w przypadku, gdy wybór burmistrza odbywałby się w innym czasie i trybie, np. z uwagi na konieczność przeprowadzenia przedterminowych wyborów związanych z wygaśnięciem mandatu burmistrza (o czym szerzej w dalszej części niniejszego rozdziału), to kadencja burmistrza trwać będzie do czasu zakończenia kadencji rady gminy. Po drugie, w piśmiennictwie słusznie zwraca się uwagę na to, że czas kadencji nie pokrywa się z czasem pełnienia obowiązków burmistrza, bowiem rozpoczęcie pełnienia tych obowiązków następuje już w czasie trwania kadencji (w tym zakresie niezbędne jest bowiem złożenie ślubowania – zob. art. 29a ust. 1 SamGminU²), a koniec następuje dopiero wraz z momentem podjęcia tych obowiązków przez nowego burmistrza (art. 29 ust. 1 SamGminU, zgodnie z którym po upływie kadencji wójta pełni on swoją funkcję do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta albo osobę, którą Prezes RM wyznaczył do pełnienia funkcji wójta)³.

5. Zawieszenie i wygaśnięcie mandatu burmistrza

Przepisami SamGminU oraz KodeksWyb ustawodawca przewidział również przypadki zawieszenia oraz wygaśnięcia mandatu burmistrza. Z uwagi na fakt, że instytucje te znaj-

² Zgodnie z tym przepisem, objęcie obowiązków przez wójta następuje z chwilą złożenia wobec rady gminy ślubowania o wskazanej w nim treści.

³ Zob. A. Szewc, Mandat wójta, (w:) A. Szewc, T. Szewc, Wójt, burmistrz, prezydent miasta, Warszawa 2006, s. 32.

dują zastosowanie w odniesieniu do innych stanów faktycznych, niezbędne jest ich odrębne przeanalizowanie.

5.1. Zawieszenie mandatu burmistrza

Mówiąc o zawieszeniu mandatu burmistrza należy mieć na uwadze dwie następujące sytuacje:

- 1) wystąpienie przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji burmistrza;
- 2) zawieszenie mandatu burmistrza poprzez ustanowienie zarządu komisarycznego.

W odniesieniu do pierwszego z ww. przypadków zastosowanie znajdzie przepis art. 28g SamGminU. W jego ust. 1 ustawodawca ustalił, że w przypadku przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji burmistrza spowodowanej jedną z następujących okoliczności:

- 1) tymczasowym aresztowaniem;
- 2) odbywaniem kary pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo nieumyślne;
- 3) odbywaniem kary aresztu;
- 4) niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni;
- 5) zawieszeniem w czynnościach służbowych

– jego zadania i kompetencje przejmuje zastępca, a w gminach, w których powołano więcej niż jednego zastępcę – pierwszy zastępca.

Ustawodawca przewidział również sytuację niemożności zastępowania burmistrza przez jego zastępcę zarówno z powodu wystąpienia tych samych przeszkód w odniesieniu do niego (art. 28g ust. 3 SamGminU), jak i braku powołania zastępcy burmistrza (art. 28g ust. 2 SamGminU). W obu tych przypadkach ustalono, że zadania i kompetencje burmistrza przejmuje osoba, o której mowa w art. 28h SamGminU, czyli osoba wyznaczona przez Prezesa RM na wniosek wojewody przekazany przez ministra właściwego ds. administracji publicznej. Jest tak również w sytuacji przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji przez burmistrza.

Zastępca, pierwszy zastępca albo osoba, o której mowa w art. 28h SamGminU, wykonuje zadania i kompetencje burmistrza:

- 1) od dnia zatrzymania do dnia zwolnienia – w przypadku tymczasowego aresztowania;
- 2) od dnia wskazanego w wezwaniu do stawienia się w zakładzie karnym do dnia zwolnienia – w przypadku odbywania kary pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo nieumyślne oraz odbywania kary aresztu;
- 3) w okresie wskazanym w zaświadczeniu lekarskim – w przypadku niezdolności do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni;
- 4) w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych – w przypadku zawieszenia w czynnościach służbowych

– jednak nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia mandatu burmistrza.

Jednocześnie ustawodawca w przepisie art. 28g ust. 7 SamGminU postanowił, że w terminie 48 godzin od powzięcia wiadomości o zaistnieniu jednej z ww. okoliczności przewodniczący rady pisemnie informuje wojewodę o zaistnieniu takiej okoliczności i:

- 1) przejęciu zadań i kompetencji wójta przez zastępcę albo pierwszego zastępcę albo
- 2) konieczności wyznaczenia osoby, o której mowa w art. 28h SamGminU.

Przechodząc do drugiego z przypadków zawieszenia mandatu burmistrza, tj. zawieszenia mandatu poprzez ustanowienie zarządu komisarycznego, należy stwierdzić, że zastosowanie w tym przypadku znajdzie przepis art. 97 SamGminU. W jego ust. 1 ustalono, że w razie nierokującego nadziei na szybką poprawę i przedłużającego się braku skuteczności w wykonywaniu zadań publicznych przez organy gminy (a więc łącznie zarówno przez radę gminy, jak i przez burmistrza) Prezes RM, na wniosek ministra właściwego ds. administracji publicznej, może zawiesić organy gminy i ustanowić zarząd komisaryczny na okres do dwóch lat, nie dłużej jednak niż do wyboru rady oraz burmistrza na kolejną kadencję. **Ustanowienie zarządu komisarycznego** może nastąpić po uprzednim przedstawieniu zarzutów organom gminy i wezwaniu ich do niezwłocznego przedłożenia programu poprawy sytuacji gminy (art. 97 ust. 2 KodeksWyb). Komisarz rządowy przejmuje wykonywanie zadań i kompetencji organów gminy z dniem powołania (art. 97 ust. 4 KodeksWyb).

Co prawda, ww. przepis zawiera regulacje o charakterze nieostrym (np. „przedłużający się brak skuteczności”), jednakże ustawodawca przewidział w procedurze zawieszenia organów gminy również środki prawne mające zapobiegać arbitralnemu podejmowaniu decyzji w tym zakresie przez Prezesa RM. Tego typu rozstrzygnięcie podlega bowiem – stosownie do przepisu art. 98 ust. 1 SamGminU – zaskarżeniu do sądu administracyjnego, z powodu jego niezgodności z prawem. Ponadto skarga taka rozpatrywana jest przez sąd administracyjny w terminie 30 dni (art. 92a SamGminU).

5.2. Wygaśnięcie mandatu burmistrza

Przeważającą przyczyną wygaśnięcia mandatu burmistrza jest upływ kadencji organu gminy. Pozostałe przypadki wygaśnięcia mandatu burmistrza ustawodawca zawarł w głównej mierze w przepisie art. 492 § 1 KodeksWyb. Zgodnie z jego treścią, wygaśnięcie mandatu burmistrza następuje wskutek:

- 1) odmowy złożenia ślubowania;
- 2) niezłożenia w terminach określonych w odrębnych przepisach oświadczenia o swoim stanie majątkowym;
- 3) pisemnego zrzeczenia się mandatu;
- 4) utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów;
- 5) naruszenia ustawowych zakazów łączenia funkcji burmistrza z wykonywaniem funkcji lub prowadzenia działalności gospodarczej, określonych w odrębnych przepisach;
- 6) orzeczenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji w trybie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej do końca kadencji;
- 7) śmierci;
- 8) odwołania w drodze referendum;

- 9) odwołania burmistrza w trybie art. 96 ust. 2 SamGminU⁴;
- 10) zmian w podziale terytorialnym, polegających na włączeniu jednej gminy do drugiej, bądź połączeniu dwóch lub więcej gmin w jedną.

Wygaśnięcie mandatu burmistrza z przyczyn, o których mowa w art. 492 § 1 pkt 1, 2 i 5 KodeksWyb (które zostały przywołane powyżej) – z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 27 SamGminU⁵, **stwierdza rada gminy, w drodze uchwały**, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. Przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić burmistrzowi złożenie wyjaśnień. Natomiast wygaśnięcie mandatu burmistrza z przyczyn, o których mowa w art. 492 § 1 pkt 3 i 5 KodeksWyb (w zakresie powodów wskazanych w art. 27 SamGminU) oraz pkt 6 i 7, stwierdza komisarz wyborczy, w drodze postanowienia. Wygaśnięcie mandatu wójta wskutek wyboru na posła na Sejm, senatora albo posła do Parlamentu Europejskiego następuje z dniem ogłoszenia obwieszczenia o wynikach wyborów w tym przedmiocie albo postanowienia Marszałka Sejmu wydawanego w przypadku konieczności obsadzenia wygasłego mandatu przez kolejnego kandydata z tej samej listy kandydatów, który w wyborach otrzymał kolejno największą liczbę głosów.

Ustawodawca przewidział również możliwość kwestionowania zarówno uchwały rady gminy, jak i postanowienia komisarza wyborczego w przedmiocie wygaśnięcia mandatu burmistrza – dotyczy to przypadków wyszczególnionych wyżej w pkt 1–3 oraz 5 i 6. Od uchwały rady gminy albo postanowienia komisarza wyborczego o wygaśnięciu mandatu burmistrza, zainteresowanemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały albo postanowienia. Skargę wnosi się za pośrednictwem organu, który stwierdził wygaśnięcie mandatu. Sąd administracyjny rozpatruje natomiast skargę w terminie 14 dni od dnia jej wniesienia. Ewentualną skargę kasacyjną wnosi się w terminie 14 dni. Samo wygaśnięcie mandatu burmistrza następuje z kolei z dniem uprawomocnienia się wyroku sądu administracyjnego oddalającego skargę.

W odniesieniu do pozostałych przypadków wygaśnięcia mandatu burmistrza ustawodawca albo **nie przewidział w ogóle procedury odwoławczej** (w przypadkach utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów⁶, śmierci burmistrza oraz zmian w podziale terytorialnym), albo procedura odwoławcza zawarta została w odrębnych przepisach (w przypadkach odwołania w drodze referendum oraz odwołania w trybie art. 96 ust. 2 SamGminU).

⁴ Zgodnie z tym przepisem, jeżeli powtarzającego się naruszenia Konstytucji RP lub ustaw dopuszcza się burmistrz, wojewoda wzywa burmistrza do zaprzestania naruszeń, a jeżeli wezwanie to nie odnosi skutku – występuje z wnioskiem do Prezesa RM o odwołanie burmistrza. W przypadku odwołania burmistrza Prezes RM, na wniosek ministra właściwego ds. administracji publicznej, wyznacza osobę, która do czasu wyboru burmistrza pełni jego funkcję.

⁵ Przepis ten stanowi, że funkcji burmistrza oraz jego zastępcy nie można łączyć z funkcją burmistrza lub jego zastępcy w innej gminie, członkostwem w organach jednostek samorządu terytorialnego, w tym w gminie, w której jest burmistrzem lub zastępcą burmistrza, zatrudnieniem w administracji rządowej, mandatem posła lub senatora.

⁶ W tym zakresie przepis art. 492a § 2 KodeksWyb stanowi, że o wygaśnięciu mandatu burmistrza z przyczyny, o której mowa w art. 492 § 1 pkt 4 KodeksWyb, informuje komisarz wyborczy, w drodze obwieszczenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w art. 10 § 2 i art. 11 § 2 KodeksWyb. Informację komisarza wyborczego ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz podaje do publicznej wiadomości w BIP.

Skutek wygaśnięcia mandatu burmistrza uregulowany został w przepisie art. 28d SamGminU stanowiącym, że w przypadku wygaśnięcia mandatu burmistrza przed upływem kadencji przeprowadza się wybory przedterminowe na zasadach określonych w KodeksWyb. Ustawodawca przewidział również wyjątkową sytuację, w której nie przeprowadza się wyborów przedterminowych pomimo wygaśnięcia mandatu burmistrza. I tak, **wyborów nie przeprowadza się, jeżeli data wyborów przedterminowych miałyby przypaść w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji burmistrza.** Wybory przedterminowych nie przeprowadza się także wtedy, jeżeli data wyborów miałyby przypaść w okresie dłuższym niż 6, a krótszym niż 12 miesięcy przed zakończeniem kadencji burmistrza, a rada gminy w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu burmistrza podejmie uchwałę o nieprzeprowadzaniu wyborów. Skutkiem wygaśnięcia mandatu burmistrza przed upływem kadencji jest również odwołanie jego zastępcy lub zastępców.

6. Obowiązkowe oświadczenia burmistrza

Pełnienie funkcji burmistrza (a także kandydowanie na tę funkcję) wiąże się z różnego rodzaju obowiązkami. Jednym z nich jest obowiązek złożenia – na etapie kandydowania – oświadczenia lustracyjnego, a następnie, w przypadku wyboru na stanowisko burmistrza, oświadczenia majątkowego.

6.1. Oświadczenie lustracyjne

Podstawę prawną do składania oświadczenia lustracyjnego stanowi przepis art. 479 § 2 pkt 2 KodeksWyb. Stanowi on, że do zgłoszenia kandydata na burmistrza należy dołączyć – w przypadku kandydata urodzonego przed 1.8.1972 r. – oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 UjawDokIPNU albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a UjawDokIPNU (wzory tych dokumentów są załącznikami do UjawDokIPNU).

Obowiązek złożenia oświadczenia, dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od 22.7.1944 r. do 31.7.1990 r., mają osoby, o których mowa w art. 4 UjawDokIPNU, urodzone przed 1.8.1972 r.

Złożenie oświadczenia lustracyjnego powoduje wygaśnięcie obowiązku jego powtórnego złożenia w przypadku późniejszego kandydowania lub wykonywania funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia oświadczenia. W tym przypadku osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia lustracyjnego składa organowi właściwemu do przedłożenia oświadczenia informację o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

W tym miejscu warto również przypomnieć, że – stosownie do przepisu art. 11 § 2 pkt 2 KodeksWyb – nie ma prawa wybieralności w wyborach osoba, wobec której wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności, o którym mowa w art. 21a ust. 2a UjawDokIPNU. Zgodnie z tym przepisem, wydając orzeczenie stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, **sąd orzeka utratę prawa wybieralności w wyborach** do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego

oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu JST oraz organu jednostki pomocniczej JST, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, na okres od 3 do 10 lat.

6.2. Oświadczenia majątkowe

Burmistrzowie, jako osoby pełniące funkcje publiczne, zobligowani zostali również do składania, w trakcie trwania całej kadencji, oświadczeń majątkowych. Oświadczenia te składane są na podstawie przepisów SamGminU (art. 24h–24l SamGminU) **na wzorze formularza określonym przez Prezesa RM**. Oświadczenie majątkowe składane przez burmistrza dotyczy jego majątku odrębnego oraz majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową i zawiera informacje o:

- 1) zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach handlowych oraz o nabyciu od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, JST, ich związków, komunalnej osoby prawnej lub od związku metropolitalnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, a także dane o prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dotyczące zajmowania stanowisk w spółkach handlowych;
- 2) dochodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć, z podaniem kwot uzyskiwanych z każdego tytułu;
- 3) mieniu ruchomym o wartości powyżej 10 000 zł;
- 4) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały udzielone.

Składając oświadczenie majątkowe, burmistrz określa w nim przynależność poszczególnych składników majątkowych, dochodów i zobowiązań do majątku odrębnego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią swojego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni i jego korektą **w dwóch egzemplarzach burmistrz składa wojewodzie**.

Co przy tym istotne, w toku całej swojej kadencji burmistrz zobowiązany jest do składania następujących oświadczeń majątkowych:

- 1) pierwsze oświadczenie majątkowe składane jest w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania – do pierwszego oświadczenia majątkowego burmistrz jest obowiązany dołączyć informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru (więcej na ten temat w dalszej części niniejszego rozdziału);
- 2) kolejne oświadczenia majątkowe składane są **co roku do 30 kwietnia**, według stanu na 31 grudnia roku poprzedniego;
- 3) ostatnie oświadczenie majątkowe składane jest na **2 miesiące przed upływem kadencji**.

Jeżeli ww. terminy nie zostaną dotrzymane, wojewoda w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa burmistrza, który nie złożył oświadczenia, do jego niezwłocznego złożenia, wyznaczając dodatkowy 14-dniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym burmistrza dokonuje wojewoda, który ponadto przekazuje jeden egzemplarz tego oświadczenia urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania burmistrza. Oświadczenie

majątkowe przechowuje się przez 6 lat. Naczelnik US właściwy ze względu na miejsce zamieszkania burmistrza również dokonuje analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym, uwzględniając przy tym także zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) małżonka burmistrza.

Zarówno wojewoda, jak i właściwy naczelnik urzędu skarbowego są uprawnieni do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT).

Ważne

W przypadku podejrzenia, że burmistrz podał w złożonym oświadczeniu majątkowym nieprawdę lub zataił prawdę, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do CBA z wnioskiem o kontrolę jego oświadczenia majątkowego.

Ustawodawca wprowadził również **jawność** zasadniczej części składanych przez burmistrza oświadczeń majątkowych, przyjmując w przepisie art. 24i ust. 1 SamGminU, że informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania składającego oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w BIP.

Niezłożenie oświadczenia majątkowego przez burmistrza, mimo upływu dodatkowego podanego powyżej 14-dniowego terminu wyznaczonego przez wojewodę, powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie przepisu art. 492 KodeksWyb (szerzej zob. fragment niniejszego rozdziału dotyczący wygaśnięcia mandatu burmistrza). Co również ważne, podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 KK. Przepis ten stanowi, że kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

7. Rygory antykorupcyjne

Pojęcie rygorów antykorupcyjnych skierowanych w stosunku do osób pełniących funkcję burmistrza rozumiane bywa bardzo szeroko. W jego zakresie możliwe jest bowiem uwzględnienie również szeregu zagadnień, które przedstawione zostały w poprzednich punktach niniejszego rozdziału, takich, jak chociażby obowiązek składania oświadczeń majątkowych. Niniejsza część poświęcona jest natomiast przepisom określającym potocznie przepisami antykorupcyjnymi, zawartymi w dwóch ustawach – SamGminU oraz OgrDziałGospU (ta druga ustawa określana jest również mianem ustawy antykorupcyjnej).

7.1. Rygory antykorupcyjne w ustawie o samorządzie gminnym

Przepisy SamGminU zawierają trzy regulacje, które określić należałoby mianem rygorów antykorupcyjnych, z czego jedna z nich jest **nowością obowiązującą dopiero od 31.8.2023 r.** Uregulowane są one w art. 24f ust. 2 i 4, art. 24fa (wspomniany nowy przepis) oraz art. 24m SamGminU. Stosownie do przepisu art. 24f ust. 2 SamGminU, burmistrzowie, a także **osoby pozostające we wspólnym pożyciu z burmistrzami**, nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami spółek handlowych z udziałem gminnych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. **Wybór lub powołanie tych osób na te funkcje są z mocy prawa nieważne.**

Ustawodawca przewidział jednak sytuację, w której do nawiązania określonego stosunku prawnego doszło przed dniem wyboru burmistrza. W takim przypadku przepis art. 24f ust. 4 SamGminU stanowi, że jeżeli wybór lub powołanie, o których mowa powyżej, nastąpiły przed dniem wyboru burmistrza, burmistrz bądź też osoba pozostająca z nim we wspólnym pożyciu, zobowiązani są zrzec się stanowiska lub funkcji w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania przez burmistrza. W razie niezrzeczenia się stanowiska lub funkcji osoby te tracą je z mocy prawa po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.

Szczególnego rodzaju wyjątek ustawodawca zdecydował się wprowadzić w powyższym zakresie w odniesieniu do członkostwa burmistrza we władzach ochotniczych straży pożarnych. Od 1.1.2022 r. obowiązuje art. 31 ust. 1 OSPU, zgodnie z którym burmistrzowie mogą być członkami władz ochotniczych straży pożarnych, w tym ochotniczych straży pożarnych prowadzących działalność gospodarczą z wykorzystaniem mienia komunalnego. W uzasadnieniu do projektu OSPU⁷ w tym zakresie zaznaczono, że: „Takie rozwiązanie nie powoduje problemów związanych z konfliktem interesów, co więcej pozwala na bezpośrednie i szybkie rozwiązywanie ewentualnych spraw w relacji gmina-ochotnicza straż pożarna”. Warto przy tym zauważyć, że przepis ten słusznie krytykowany jest w piśmiennictwie jako niczym nieuzasadnione wyłączenie rygorów antykorupcyjnych, zwłaszcza na szczeblu gminnym (przepis ten odnosi się bowiem również do szczebla powiatowego i wojewódzkiego samorządu terytorialnego), gdzie najbardziej widoczny jest konflikt interesów z uwagi na fakt, że to właśnie gminy w największym stopniu finansują ochotnicze straże pożarne⁸.

Drugi z przywołanych powyżej przepisów, tj. nowy art. 24fa SamGminU, odnosi się do ograniczenia możliwości najmu lub kupna stanowiących mieszkaniowy zasób gminy lub utworzonych przez społeczną inicjatywę mieszkaniową. Krąg podmiotowy tego przepisu jest analogiczny jak w przypadku art. 24f ust. 2 SamGminU, tj. dotyczy zarówno samego burmistrza, jak i jego małżonka, czy też osobę pozostającą z nim we wspólnym pożyciu. Zgodnie z tym przepisem, osoby te nie mogą:

- 1) zawierać umów najmu lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy, w której burmistrz pełni funkcję, ani umów najmu lokali mieszkal-

⁷ Druk sejmowy Nr 1765, IX kadencja Sejmu RP.

⁸ Zob. *D.P. Kała*, *Ochotnicze straże pożarne. Komentarz*, Warszawa 2023, komentarz do art. 31.

nych utworzonych w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego przez społeczną inicjatywę mieszkaniową, o której mowa w art. 23 SpołFormMieszkU, w której gmina dysponuje ponad 50% głosów na zgromadzeniu wspólników lub na walnym zgromadzeniu;

- 2) nabywać własności lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy, w której burmistrz pełni funkcję, ani własności lokali mieszkalnych utworzonych w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego przez społeczną inicjatywę mieszkaniową będącą samorządową osobą prawną.

Ustawodawca wyłączył przy tym stosowanie ww. pkt 1 w dwóch przypadkach:

- 1) w przypadku umowy najmu zawieranej w związku z umową partycypacji w kosztach budowy lokalu mieszkalnego, o której mowa w art. 29a SpołFormMieszkU, zawartą przed dniem objęcia funkcji wójta;
- 2) do najmu lokalu mieszkalnego wydzielonego przez radę gminy w zasobie mieszkaniowym do wynajmowania na czas trwania stosunku pracy, jeżeli umowa tego najmu zawierana jest z burmistrzem na czas pełnienia tej funkcji.

Ostatni z przedstawionych przepisów, tj. art. 24m SamGminU, określić można w skrócie mianem zakazu przyjmowania świadczeń o charakterze majątkowym.

Ważne

Przepis art. 24m ust. 1 SamGminU stanowi, że burmistrz w trakcie pełnienia funkcji oraz przez okres 3 lat po zakończeniu pełnienia funkcji nie może przyjąć jakiegokolwiek świadczenia o charakterze majątkowym, nieodpłatnie lub odpłatnie w wysokości niższej od jego rzeczywistej wartości od podmiotu lub podmiotu od niego zależnego, jeżeli biorąc udział w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych jego dotyczących miał bezpośredni wpływ na jego treść.

Ustawodawca wyjaśnił przy tym w art. 24m ust. 2 SamGminU, że podmiotem zależnym w powyższym rozumieniu jest podmiot, w którym:

- 1) przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach, także na podstawie porozumień z innymi współnikami i akcjonariuszami;
- 2) przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających podmiotu zależnego;
- 3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w podmiocie pozostającym z przedsiębiorcą w stosunku zależności.

Zakaz uregulowany przepisem art. 24m ust. 1 SamGminU nie dotyczy jednak nabycia przedmiotu lub usługi dostępnych w ramach publicznej oferty, a także nie dotyczy przedmiotów zwyczajowo wykorzystywanych w celach reklamowych i promocyjnych oraz nagród przyznawanych w konkursach na działalność artystyczną.

O ile w przypadku pierwszego z przedstawionych przepisów, tj. art. 24f ust. 2 SamGminU, ustawodawca zawarł sankcję za naruszenie określonego w nim zakazu (w przywołanym powyżej ust. 4 tego przepisu), o tyle naruszenie zakazu określonego w przepisie art. 24m SamGminU nie niesie ze sobą jakichkolwiek bezpośrednich sankcji. Jediną sankcją w tym zakresie zdaje się tym samym być wyłącznie sankcja natury politycznej lub społecznej.

7.2. Rygory antykorupcyjne w tzw. ustawie antykorupcyjnej

Zdecydowanie szerszy niż w przepisach SamGminU **katalog zakazów i ograniczeń** o charakterze antykorupcyjnym ustawodawca zawarł w przepisach tzw. ustawy antykorupcyjnej (OgrDziałGospU). W art. 2 pkt 6 OgrDziałGospU określono także ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej m.in. przez burmistrzów. Główny katalog zakazów zawarty został natomiast w art. 4 OgrDziałGospU, gdzie ustalono, że burmistrzowie, w okresie pełnienia funkcji, nie mogą:

- 1) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego lub likwidatorami tych spółek, a także być pełnomocnikami wspólnika, o których mowa w art. 11 ust. 2 PrywPPU;
- 1a) być syndykami lub zastępcami syndyków w postępowaniu upadłościowym lub nadzorcami lub zarządcami w postępowaniu restrukturyzacyjnym;
- 2) być zatrudnieni lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- 3) być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 6) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego, a także pełnienia funkcji członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 WynOsKierSpółkU.

Naruszenie któregośkolwiek z powyższych zakazów przez burmistrza powoduje wygaśnięcie jego mandatu, co ustawodawca stwierdził zarówno w art. 5 ust. 1 pkt 3 OgrDziałGospU, jak i w art. 492 § 1 pkt 5 KodeksWyb.

Przepis art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU stanowi jednak, że **zakaz zajmowania stanowisk** w organach spółek prawa handlowego nie dotyczy tych burmistrzów, którzy zostali wskazani przez: Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki z udziałem Skarbu Państwa, JST, ich związki lub inne osoby prawne JST lub związek metropolitalny. Burmistrz nie może jednak zostać wskazany do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów go wskazujących.

Od początku 2022 r. obowiązuje także dodatkowy zakaz określony w art. 4a OgrDziałGospU, który znajduje zastosowanie po raz pierwszy od obecnej kadencji rozpoczynającej się w **2024 r.** (art. 12 ZmKK21). Uregulowane tym przepisem ograniczenie wprowadza – w uproszczeniu mówiąc – zakaz zatrudnienia burmistrza w spółkach z udziałem Skarbu Państwa lub JST albo wykonywania przez niego innych czynności w takich spółkach. Ściśle zaś mówiąc, zgodnie z ust. 1 przywołanego przepisu art. 4a OgrDziałGospU, burmistrz nie może być zatrudniony lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa lub JST posiadają bezpośred-

nio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10% akcji lub udziałów. Burmistrz pozostający w stosunku pracy z takimi pracodawcami otrzymuje urlop bezpłatny na okres sprawowania funkcji oraz trzech miesięcy po jego zakończeniu – bez względu na rodzaj i okres trwania stosunku pracy. Stosunek pracy zawarty na czas określony, który ustałby przed terminem zakończenia urlopu bezpłatnego, przedłuża się do trzech miesięcy po zakończeniu tego urlopu. W przypadku zaś, gdy w okresie sprawowania funkcji burmistrza Skarbu Państwa lub JST nabędzie bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10% akcji lub udziałów w spółce, w której ten burmistrz wykonuje pracę na podstawie stosunku pracy, otrzymuje on urlop bezpłatny na okres sprawowania funkcji oraz trzech miesięcy po jego zakończeniu, licząc od dnia, w którym Skarb Państwa lub JST nabyła bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10% akcji lub udziałów w tej spółce. Udzielony w przywołanych przypadkach urlop bezpłatny ulega jednak skróceniu do trzech miesięcy, licząc od dnia, w którym Skarb Państwa lub JST bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty przestaną posiadać w spółce prawa handlowego co najmniej 10% akcji lub udziałów.

Naruszenie zakazu określonego w art. 4a OgrDziałGospU skutkuje przy tym wygaśnięciem mandatu burmistrza w trybie przywoływanego już powyżej przepisu art. 492 § 1 pkt 5 KodeksWyb (art. 5 ust. 1 pkt 3 OgrDziałGospU). Co więcej, w odniesieniu do tego zakazu ustawodawca postanowił, że brak jest możliwości jego wyłączenia w trybie art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU, o którym była mowa powyżej przy omówieniu zakazu wynikającego z art. 4 pkt 1 OgrDziałGospU.

Nowy zakaz uregulowany przepisem art. 4a OgrDziałGospU nie pokrywa się z zakazem określonym w art. 4 OgrDziałGospU, zwłaszcza w kontekście wyłączenia dokonanego w art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU w odniesieniu do drugiego z tych przepisów (tj. art. 4 OgrDziałGospU).

Innymi słowy, przez bycie zatrudnionym przez burmistrza w spółkach prawa handlowego, w których Skarb Państwa lub JST posiadają bezpośrednio lub pośrednio przez inne podmioty co najmniej 10% akcji lub udziałów, lub wykonywanie przez niego innych zajęć w takich spółkach, o czym stanowi art. 4a OgrDziałGospU, nie należy rozumieć pełnienia funkcji określonych w art. 4 OgrDziałGospU w przypadku zastosowania wyłączenia z art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU.

Należy jednak zauważyć, że o ile powyższy sposób rozumowania art. 4a OgrDziałGospU jest logiczny, zwłaszcza w świetle zasad wykładni systemowej o tyle w praktyce może pojawić się odmienna jego interpretacja bazująca na brzmieniu również nowo dodanego ust. 2a do art. 6 OgrDziałGospU. Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 2a OgrDziałGospU wyłączenia określonego w art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU (tj. uchylenie zakazu zasiadania w organach spółek w drodze wyznaczenia) nie stosuje się do wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie zakazu, o którym mowa w art. 4a OgrDziałGospU. Skoro, jak wyżej wskazano, wyjątek z art. 6 ust. 1 OgrDziałGospU dotyczy tylko uchylenia zakazu zasiadania w organach spółek wyrażonego w art. 4 ust. 1 OgrDziałGospU, to jaki sens ma wyłączenie go w stosunku do wójtów, burmistrzów i prezydentów w zakresie zakazu ustanowionego w art. 4a OgrDziałGospU, który dotyczy nie zasiadania w organach spółek, lecz zatrudniania w nich i wykonywania innych zajęć na ich rzecz? Niestety tak niejasny sposób ukształtowania wzajemnej relacji przywołanych przepisów tworzy

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl